

โครงการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี

หลักการและเหตุผล

หลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหลักการใช้ชีวิตดำรงอยู่แบบสมถะพอเพียง โดยพระองค์ได้ทรงปฏิบัติ และนำมาสอนให้ประชาชนเป็นพระบรมราชาบาทในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยให้เน้นการพึ่งพาตนเอง และใช้ชีวิตแบบพอเพียงไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งเป็นหลักปรัชญาการใช้ที่สามารถทำได้และเห็นผลจริงจนปัจจุบันนี้มีใช้แค่ประเทศไทยเท่านั้น ที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้มาใช้ แต่ทั่วโลกเริ่มต้นตัวและตระหนักถึงหลักปรัชญาดังกล่าวหลังเกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำไปทั่วโลก

อำเภอวัดเพลง เป็นอำเภอเล็กๆ อำเภอหนึ่งในจังหวัดราชบุรี ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนโดยวิธีการใช้สารเคมี ทำให้ผลผลิตไม่คุ้มค่างกับต้นทุน จึงทำให้ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน เนื่องจากราษฎรไม่มีความรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอวัดเพลงในฐานะเป็นส่วนราชการฝ่ายปกครอง มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ขึ้นในปี พ.ศ.2550 โดยใช้พื้นที่ของโรงเรียนวัดแจ้งเจริญ(บุญเหลือประชาสงเคราะห์) โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ เพื่อเผยแพร่ให้กับเกษตรกรและราษฎรในพื้นที่ ทำให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ปัจจุบันศูนย์เรียนรู้ฯ ได้มีคณะศึกษาดูงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ หรือภาคเอกชน ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด ได้เข้ามาดูงานภายในศูนย์เรียนรู้ฯ เพิ่มขึ้น แต่บริเวณภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ฯ ไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากทางเดินเท้าเชื่อมไปยังสถานีต่าง ๆ เป็นดิน ทำให้ไม่สะดวกกับการเดินเข้าศึกษาดูงานในบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ ได้

แนวทางปฏิบัติ

ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี นับว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยสามารถให้ความรู้ความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ ทำให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น การมีศูนย์เรียนรู้ฯ ตั้งภายในบริเวณโรงเรียนเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนในพื้นที่รู้จักการพึ่งพาตนเอง ทั้งยังสร้างรายได้ระหว่างเรียน เนื่องจากศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ได้ให้เยาวชนดูแลและนำผลผลิตที่ไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสามารถนำไปขยายผลให้แก่ผู้ปกครอง หรือประชาชนในพื้นที่ได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพในครัวเรือนได้ด้วย และในปัจจุบันได้มีคณะศึกษาดูงานต่าง ๆ เข้ามาดูงานเพิ่มมากขึ้น แต่บริเวณภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ฯ ไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากทางเดินเท้าเชื่อมไปยังสถานีต่าง ๆ เป็นดินทำให้ไม่สะดวกกับการเดินเข้าดูงานในศูนย์เรียนรู้ฯ ในช่วงฤดูฝนได้จึงมีความจำเป็นต้องทำการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อความปลอดภัยของผู้มาศึกษาดูงาน และยกระดับศูนย์เรียนรู้ฯ ให้สูงขึ้น

การแก้ไขปัญหาวิธีการที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2550 เพื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ มีเป้าหมายยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรภายในพื้นที่ให้มีรายได้มากขึ้น จนปัจจุบันนับว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง สามารถเป็นศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตัวอย่างในการศึกษาดูงาน แต่สภาพทางเดินภายในศูนย์เรียนรู้ฯ ไม่เอื้ออำนวย ทำให้บางครั้งผู้ศึกษาดูงานได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขณะเดินศึกษาดูงานภายในศูนย์เรียนรู้ฯ

อำเภอวัดเพลง จึงดำเนินโครงการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กขึ้นภายในศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งจะสามารถยกระดับคุณภาพศูนย์เรียนรู้ฯ ให้มีความพร้อม มีความน่าเชื่อถือ มีทัศนียภาพที่สวยงามขึ้น ลดอุบัติเหตุจากการเดินศึกษาดูงานภายในศูนย์เรียนรู้ฯ และสามารถรองรับคณะศึกษาดูงานได้เพิ่มมากขึ้น

ปัจจัย ที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Key Success Factor)

1. ความสามัคคี ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ท้องที่ และท้องถิ่น เนื่องจากในการดำเนินโครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ฯ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นงานด้านช่าง ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการดำเนินการด้านการคำนวณพื้นที่ การออกแบบ และการทำเอกสารด้านงานช่าง ในด้านสถานที่ก็ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและคณาจารย์ของโรงเรียน วัดแจ้งเจริญ(บุญเหลือประชาสงเคราะห์) ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

2. การก่อตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรีสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ได้อย่างเห็นผล จึงมีการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ให้มีศักยภาพน่าเชื่อถือมากขึ้น และมีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ และเป็นจุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ฯ ออกจำหน่ายเพื่อสร้างชื่อเสียงและขยายผลโครงการศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ให้ได้รับทราบอย่างแพร่หลาย

3. ความรัก ความรักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ริเริ่มแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างยิ่ง ทำให้โครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้จนแล้วเสร็จ

สรุป

ในการดำเนินโครงการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี โดยการสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กภายในศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นการก่อสร้างที่ต้องใช้ความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นที่ได้ให้ความร่วมมือจัดส่งบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญมาช่วยในการดำเนินโครงการจนสามารถสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กภายในศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งสามารถทำให้สร้างชื่อเสียงให้แก่ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ไปได้กว้างไกลและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ทำให้มีผู้เข้ามาศึกษาดูงานมากขึ้น สามารถขยายผลโครงการให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือประชาชนในพื้นที่และต่างพื้นที่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแบบอย่างและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปใช้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์มากที่สุด

